

सोऽहंकृतार्थोऽस्मीत्याह तमिममजं सम्यगधिगतः प्राप्नोऽस्मि सम्यक्त्वमाह विधूतभेदमोहः तदर्थं भेदस्यौपाधिकत्वमाह आत्मकल्पितानां स्वयंनिर्मितानां शरीरभाजां प्राणिनां हृदिहृदि प्रतिहृदयं धिष्ठितमधिष्ठितम् अकारलोपस्त्वार्थः नैकधा अनेकधा अधिष्ठानभेदादनेकधा भातमित्यर्थः अत्रदृष्टान्तः सर्वप्राणिनां दृशं दृशं प्रति एकमेवार्कमनेकधा प्रतीतमिवेति ॥ ४२ ॥ मनोवाग्दृष्टीनां वृत्तिभिः परमात्मनि श्रीकृष्णे अंतरे विलीनः श्वासो यस्य सः ॥ ४३ ॥ निष्कले निरुपाधौ संपद्यमानं मिलितमाज्ञाय आलक्ष्य ॥ ४४ ॥ देवैर्मनिवैश्ववादिताः राज्ञां मध्ये ये साधवः अनसूय

तमिममहमजं शरीरभाजां हृदिहृदि धिष्ठितमात्मकल्पितानाम् ॥ प्रतिदृशमिव नैकधाऽर्कमेकं समधिगतोऽस्मि विधूतभेदमोहः ॥ ४२ ॥ सूत उवाच कृष्ण एवं भगवति मनोवाग्दृष्टिवृत्तिभिः ॥ आत्मन्यात्मानमावेश्य सोऽन्तः श्वास उपारमत् ॥ ४३ ॥ संपद्यमानमाज्ञाय भीष्मं ब्रह्मणि निष्कले ॥ सर्वे बभूवुस्ते तूष्णीं वयांसीव दिनात्यये ॥ ४४ ॥ तत्र दुंदुभयो नेदुर्देवमानववादिताः ॥ शशंसुः साधवो राज्ञां स्वात्पेतुः पुष्पवृष्टयः ॥ ४५ ॥ तस्य निर्हरणादीनि संपरेतस्य भार्गव ॥ युधिष्ठिरः कारयित्वा मुहूर्तदुःखितो भवत् ॥ ४६ ॥ तुष्टुवुर्मुनयो हृष्टाः कृष्णं तद्बुद्ध्यानामभिः ॥ ततस्ते कृष्ण हृदयाः स्वाश्रमां प्रययुः पुनः ॥ ४७ ॥ ततो युधिष्ठिरोगत्वा सह कृष्णो गजाब्धयम् ॥ पितरं सांत्वयामास गांधारीं च तपस्विनीम् ॥ ४८ ॥ पित्रा चानुमतो राजा वासुदेवानुमोदितः ॥ चकार राज्यं धर्मेण पितृपैतामहं विभुः ॥ ४९ ॥ इति ० भा ० प्र ० युधिष्ठिरराज्यप्रलंभो नाम नवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥ ॥ ७३ ॥ शौनक उवाच हत्वा स्वरिक्थं स्पृध आततायिनो युधिष्ठिरो धर्मभृतां वरिष्ठः ॥ सहानुजैः प्रत्यवरुद्धभोजनः कथं प्रवृत्तः किमकार्षीत्ततः ॥ १ ॥

वः ॥ ४५ ॥ निर्हरणादीनि दाहसंस्कारादीनि सम्यक्परेतस्य मुक्तस्यापीत्यर्थः

॥ ४६ ॥ ४७ ॥ पितरंधृतराष्ट्रम् तपस्विनीं संतापवतीम् ॥ ४८ ॥ राजा युधिष्ठिरः ॥ ४९ ॥ इति प्रथमे टीकायां नवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥ ७३ ॥ दशमे कृतकार्यस्य हस्तिनापुरतो हरेः स्त्रीभिः संस्तूयमानस्य वर्ण्यते द्वारकागमः ॥ १ ॥ राज्यं चकारेत्युक्तं तत्र पृच्छति हत्वेति स्वस्वरिक्थे धने स्पृधेति स्मयेते तथा यद्वा स्वरिक्था यस्पृत्सं ग्रामो येषामतएव धनादिहरणादाततायिनस्तान् हत्वा प्रत्यवरुद्धभोजनः बंधुवधदुःखेन संकुचितभोगः राज्यलाभेन प्राप्तभोगो वा कथं राज्ये प्रवृत्तः प्रवृत्तो वा ततः किमकार्षीत् ॥ १ ॥